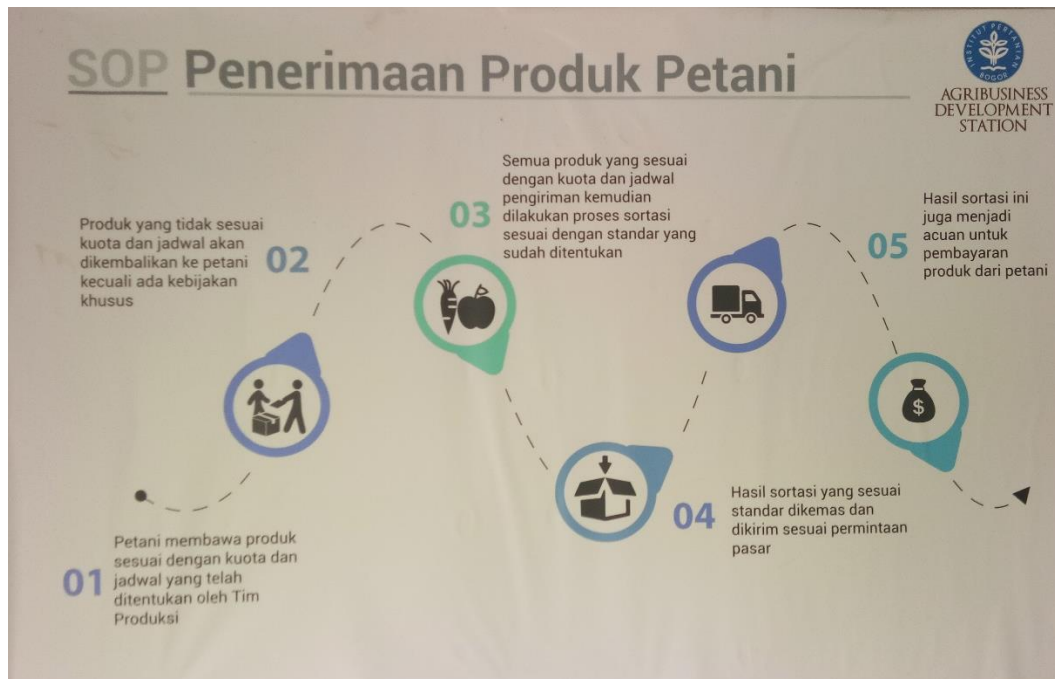

LAMPIRAN

Lampiran 1 Standar operasional prosedur penerimaan produk petani di ATP IPB

Lampiran 2 Referensi harga beli sayuran organik dari petani mitra

Komoditas	Harga beli (Rp/kg)
Bayam hijau	10 000
Bayam merah	11 000
Caisim	12 000
Curly kale	31 250
Daun ginseng	6 000
Kailan baby	16 000
Kangkung	8 000
Pakcoy	14 000
Selada keriting	10 000

Lampiran 3 Analisis kelayakan

a. Skenario 1

Tahun ke-	Biaya (C)	Pendapatan (B)	B - C	Arus kas kumulatif	DF	NPV	DF	NPV	DF	NPV
					10%	10%	15%	15%	20%	20%
0	766 388 000	-	(766 388 000)	-	1.000	(766 388 000)	1.000	(766 388 000)	1.000	(766 388 000)
1	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	713 018 660	0.909	648 198 782	0.870	620 016 226	1.000	594 182 217
2	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	1 426 037 320	0.826	589 271 620	0.756	539 144 544	0.833	495 151 847
3	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	2 139 055 980	0.751	535 701 473	0.658	468 821 343	0.694	412 626 539
4	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	2 852 074 640	0.683	487 001 339	0.572	407 670 733	0.579	343 855 449
5	1 177 484 740	1 884 875 400	707 390 660	3 559 465 300	0.621	439 233 945	0.497	351 698 179	0.482	284 284 441
6	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	4 272 483 960	0.564	402 480 445	0.432	308 257 643	0.402	238 788 507
7	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	4 985 502 620	0.513	365 891 314	0.376	268 050 124	0.335	198 990 422
8	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	5 698 521 280	0.467	332 628 467	0.327	233 087 065	0.279	165 825 352
9	1 171 856 740	1 884 875 400	713 018 660	6 411 539 940	0.424	302 389 516	0.284	202 684 404	0.233	138 187 793
10	1 171 856 740	1 961 514 200	789 657 460	7 201 197 400	0.386	304 447 135	0.247	195 191 247	0.194	127 534 088
NPV						3 640 856 034		2 828 233 509		2 233 038 656

b. Skenario 2

Tahun ke-	Biaya (C)	Pendapatan (B)	B - C	Arus kas kumulatif	DF	NPV	DF	NPV	DF	NPV
					10%	10%	35%	35%	70%	70%
0	766 388 000	-	(766 388 000)	-	1.000	(766 388 000)	1.000	(766 388 000)	1.000	(766 388 000)
1	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	858 682 010	0.909	780 620 009	0.741	636 060 748	0.588	505 107 065
2	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	1 717 364 020	0.826	709 654 554	0.549	471 156 110	0.346	297 121 803
3	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	2 576 046 030	0.751	645 140 503	0.406	349 004 526	0.204	174 777 531
4	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	3 434 728 040	0.683	586 491 367	0.301	258 521 871	0.120	102 810 312
5	1 345 967 290	2 199 021 300	853 054 010	4 287 782 050	0.621	529 679 425	0.223	190 242 562	0.070	60 080 276
6	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	5 146 464 060	0.564	484 703 609	0.165	141 850 135	0.041	35 574 503
7	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	6 005 146 070	0.513	440 639 644	0.122	105 074 174	0.024	20 926 178
8	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	6 863 828 080	0.467	400 581 495	0.091	77 832 721	0.014	12 309 516
9	1 340 339 290	2 199 021 300	858 682 010	7 722 510 090	0.424	364 164 995	0.067	57 653 868	0.008	7 240 892
10	1 340 339 290	2 275 660 100	935 411 810	8 657 830 900	0.386	360 606 662	0.050	46 518 201	0.005	4 639 502
NPV						4 535 894 263		1 567 526 916		454 199 578

c. Skenario 3

Tahun ke-	Biaya (C)	Pendapatan (B)	B - C	Arus kas kumulatif	DF	NPV	DF	NPV	DF	NPV
					10%	10%	70%	70%	120%	120%
0	766 388 000	-	(766 388 000)	-	1.000	(766 388 000)	1.000	(766 388 000)	1.000	(766 388 000)
1	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	1 004 345 360	0.909	913 041 236	0.741	590 791 388	0.588	456 520 618
2	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	2 008 690 720	0.826	830 037 488	0.549	347 524 346	0.346	207 509 372
3	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	3 013 036 080	0.751	754 579 534	0.406	204 426 086	0.204	94 322 442
4	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	4 017 381 440	0.683	685 981 395	0.301	120 250 639	0.120	42 873 837
5	1 514 449 840	2 513 167 200	998 717 360	5 016 098 800	0.621	620 124 905	0.223	70 339 292	0.070	19 378 903
6	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	6 020 444 160	0.564	566 926 772	0.165	41 609 218	0.041	8 858 231
7	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	7 024 789 520	0.513	515 387 975	0.122	24 476 010	0.024	4 026 469
8	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	8 029 134 880	0.467	468 534 523	0.091	14 397 653	0.014	1 830 213
9	1 508 821 840	2 513 167 200	1 004 345 360	9 033 480 240	0.424	425 940 475	0.067	8 469 208	0.008	831 915
10	1 508 821 840	2 589 806 000	1 080 984 160	10 114 464 400	0.386	416 766 189	0.050	5 362 041	0.005	406 998
NPV						543 0932 492		661 257 881		70 170 998

d. Skenario 4

Tahun ke-	Biaya (C)	Pendapatan (B)	B - C	Arus kas kumulatif	DF	NPV	DF	NPV	DF	NPV
					10%	10%	120%	120%	150%	150%
0	766 388 000	-	(766 388 000)	-	1.000	(766 388 000)	1.0000	(766 388 000)	1.0000	(766 388 000)
1	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	1 135 608 710	0.909	1 032 371 555	0.4545	516 185 777	0.4000	454 243 484
2	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	2 271 217 420	0.826	938 519 595	0.2066	234 629 899	0.1600	181 697 394
3	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	3 406 826 130	0.751	853 199 632	0.0939	106 649 954	0.0640	72 678 957
4	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	4 542 434 840	0.683	775 636 029	0.0427	48 477 252	0.0256	29 071 583
5	1 697 332 390	2 827 313 100	1 129 980 710	5 672 415 550	0.621	701 629 117	0.0194	21 925 910	0.0102	11 571 002
6	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	6 808 024 260	0.564	641 021 512	0.0088	10 015 961	0.0041	4 651 453
7	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	7 943 632 970	0.513	582 746 829	0.0040	4 552 710	0.0016	1 860 581
8	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	9 079 241 680	0.467	529 769 844	0.0018	2 069 413	0.0007	744 233
9	1 691 704 390	2 827 313 100	1 135 608 710	10 214 850 390	0.424	481 608 949	0.0008	940 642	0.0003	297 693
10	1 691 704 390	2 903 951 900	1 212 247 510	11 427 097 900	0.386	467 373 893	0.0004	456 420	0.0001	127 113
NPV						6 237 488 954		179 515 938		(9 444 506)

e. Skenario 5

Tahun ke-	Biaya (C)	Pendapatan (B)	B - C	Arus kas kumulatif	DF 10%	NPV 10%	DF 120%	NPV 120%	DF 150%	NPV 150%
0	766 388 000	-	(766 388 000)	-	1.000	(766 388 000)	1.0000	(766 388 000)	1.000	(766 388 000)
1	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	1 281 272 060	0.909	1 164 792 782	0.4000	512 508 824	0.33333	427 090 687
2	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	2 562 544 120	0.826	1 058 902 529	0.1600	205 003 530	0.11111	142 363 562
3	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	3 843 816 180	0.751	962 638 663	0.0640	82 001 412	0.03704	47 454 521
4	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	5 125 088 240	0.683	875 126 057	0.0256	32 800 565	0.01235	15 818 174
5	1 865 814 940	3 141 459 000	1 275 644 060	6 400 732 300	0.621	792 074 597	0.0102	13 062 595	0.00412	5 249 564
6	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	7 682 004 360	0.564	723 244 675	0.0041	5 248 090	0.00137	1 757 575
7	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	8 963 276 420	0.513	657 495 159	0.0016	2 099 236	0.00046	585 858
8	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	10 244 548 480	0.467	597 722 872	0.0007	839 694	0.00015	195 286
9	1 860 186 940	3 141 459 000	1 281 272 060	11 525 820 540	0.424	543 384 429	0.0003	335 878	0.00005	65 095
10	1 860 186 940	3 218 097 800	1 357 910 860	12 883 731 400	0.386	523 533 420	0.0001	142 387	0.00002	22 996
NPV						7 132 527 183		8 7654 211		(125 784 682)

Lampiran 4 Target produksi yang direncanakan

Komoditas	Kondisi (kg sayur/tahun)				
	I	II	III	IV	V
Bayam hijau	14 178	16 541	18 904	21 267	23 630
Bayam merah	5 608	6 542	7 477	8 411	9 346
Caisim	6 744	7 868	8 992	10 116	11 240
Curly kale	1 789	2 087	2 386	2 684	2 982
Daun ginseng	2 260	2 636	3 013	3 389	3 766
Kailan baby	3 998	4 665	5 331	5 998	6 664
Kangkung	13 703	15 987	18 270	20 554	22 838
Pakcoy	6 602	7 703	8 803	9 904	11 004
Selada keriting	3 143	3 667	4 190	4 714	5 238
Total	58 025	67 696	77 366	87 037	96 708

Lampiran 5 Contoh perhitungan

a. Perhitungan titik impas

Skenario I

Komoditas	BT (Rp/tahun)	I (Rp/tahun)	BTT (Rp/tahun)	BTT-I	Jumlah produksi (kg/tahun)	BEP Total	BEP Unit (kg/tahun)
Bayam hijau	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	14 178	224 405 453	1 688
Bayam merah	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	5 608	224 405 453	668
Caisim	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	6 744	224 405 453	803
Curly kale	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	1 789	224 405 453	213
Daun ginseng	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	2 260	224 405 453	269
Kailan baby	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	3 998	224 405 453	476
Kangkung	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	13 703	224 405 453	1 631
Pakcoy	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	6 602	224 405 453	786
Selada keriting	96 361 440	1 884 875 400	1 075 495 300	0.57	3 143	224 405 453	374
Total							6 908

b. Hubungan penambahan tenaga kerja terhadap keuntungan

Skenario I

Diketahui :

- Tenaga kerja base (CB) = 4 orang
- keuntungan (BB) = Rp 639 355 310
- tenaga kerja yang dibutuhkan (CS1) = 10 orang
- keuntungan (BS1) = Rp 713 018 660

Sehingga,

$$\text{Indeks keuntungan} = \frac{(BS1-BB)}{BB} \times 100\% = \frac{(713\,018\,660 - 639\,355\,310)}{639\,355\,310} \times 100\% = 12\%$$

$$\text{Indeks tenaga kerja} = \frac{(CS1-CB)}{CB} \times 100\% = \frac{(10-4)}{4} \times 100\% = 60\%$$

@Hak cipta milik IPB University

Hak Cipta Dilindungi Undang-undang

1. Dilarang mengutip sebagian atau seluruh karya tulis ini tanpa mencantumkan dan menyebutkan sumber :
 - a. Pengutipan hanya untuk kepentingan pendidikan, penelitian, penulisan karya ilmiah, penyusunan laporan, penulisan kritik atau tinjauan suatu masalah
 - b. Pengutipan tidak merugikan kepentingan yang wajar IPB University.
2. Dilarang mengumumkan dan memperbanyak sebagian atau seluruh karya tulis ini dalam bentuk apapun tanpa izin IPB University.